Yöneticiler ?çin Liderlik Özellikleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yöneticiler ?çin Liderlik Özellikleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33416

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Yöneticiler ?çin Liderlik Özellikleri Ölçe?i, **?lknur Özalp Türetgen**, P. Ünsal ve N. Telman taraf?ndan 2004 y?l?nda geli?tirilmi? özgün bir ölçektir. Bu ölçek, yöneticilerin sahip oldu?u kritik **liderlik özelliklerini** ve bu özelliklerin örgütsel ba?lamdaki boyutlar?n? bilimsel olarak ölçmeyi amaçlamaktad?r. Geli?tirme çal??mas? sonucunda 86 maddeden olu?an bu araç, yüksek düzeyde iç tutarl?l?k (Cronbach Alpha = .92) sergilemektedir ve yönetim psikolojisi alan?ndaki ara?t?rmac?lar için tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle 'Geli?im', 'Kendine Güven' ve 'Vicdan' gibi temel liderlik boyutlar?n? incelemektedir.

Anahtar Kelimeler

Liderlik, Yönetici, Liderlik Özellikleri, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik, Örgütsel Davran??, Liderlik Ölçe?i.

Yazarlar

?lknur Özalp Türetgen, P. Ünsal, N. Telman.

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, i? ya?am?nda görev yapan **yöneticilerin** sergiledi?i temel liderlik niteliklerini güvenilir ve geçerli bir biçimde de?erlendirebilecek standart bir psikometrik araç sunmakt?r. Ölçek, Türk kültürüne ve örgütsel yap?s?na uygun olarak geli?tirilmi? olup, liderlik özelliklerinin tan?mlanmas? ve ölçülmesi yoluyla yöneticilik potansiyelinin belirlenmesine katk? sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, literatür taramalar? ve uzman görü?leri do?rultusunda, liderlik davran??lar?n?n alt?nda yatan bireysel özellikleri detayl?ca analiz etme ihtiyac?ndan do?mu?tur. Bu analizler, yöneticilerin ba?ar?lar?n? ve ekipleri üzerindeki motivasyonel etkilerini aç?klayan temel yap?lar? ortaya koymay? amaçlam??t?r.

Yap?

Yöneticiler ?çin Liderlik Özellikleri Ölçe?i, bir yöneticinin etkinli?ini belirleyen çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, modern liderlik teorilerinde s?kl?kla vurgulanan ki?ilik ve davran??sal e?ilimleri yans?tan alt boyutlara sahiptir. Çal??mada belirtilen temel boyutlar aras?nda **Geli?im** (sürekli ö?renme ve yenilikçilik e?ilimi), **Kendine Güven** (karar verme ve risk alma cesareti) ve **Vicdan** (etik davran?? ve sorumluluk bilinci) bulunmaktad?r.

Bu boyutlar, bir yöneticinin sadece görev odakl? performans?n? de?il, ayn? zamanda ki?ileraras?

ARABPSYCHOLOGY.COM

ili?kilerdeki yetkinli?ini ve etik duru?unu da kapsamaktad?r. Ölçek, bu özelliklerin entegre bir ?ekilde de?erlendirilmesiyle kapsaml? bir liderlik profili sunmay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, farkl? boyutlar aras?ndaki ili?kilerin incelenmesi (korelasyon analizi) yoluyla sa?lanm??t?r. Çal??mada sunulan bulgulara göre, boyutlar aras?ndaki korelasyon de?erlerinin büyük ço?unlu?u, 0.30 de?erinin üzerinde seyretmektedir. Bu bulgu, ölçe?in alt boyutlar?n?n birbirleriyle orta düzeyde ili?kili oldu?unu ve ayn? genel liderlik yap?s?n? ölçmeye katk?da bulundu?unu göstermektedir.

Ancak, spesifik olarak 'Geli?im' boyutu ile 'Kendine Güven' ve 'Vicdan' boyutlar? aras?ndaki ili?kiler daha dü?ük bulunmu?tur (.23 ve .29). Bu dü?ük korelasyonlar, bu boyutlar?n di?erlerinden nispeten daha ba??ms?z yap?lar oldu?unu, dolay?s?yla ölçe?in çok boyutlu **yap? geçerli?ini** destekledi?ini dü?ündürmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, psikometrik çal??malar?n en yayg?n kullan?lan ölçütü olan **Cronbach Alpha** katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, Yöneticiler ?çin Liderlik Özellikleri Ölçe?i'nin genel Cronbach Alpha güvenilirlik katsay?s? .92 olarak hesaplanm??t?r.

.92'lik bu de?er, ölçe?in maddelerinin yüksek düzeyde homojen oldu?unu ve ölçülmek istenen psikolojik yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r. Bu yüksek güvenilirlik düzeyi, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda ve uygulama alanlar?nda kullan?ma uygun oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, 86 maddelik ba?lang?ç havuzunun alt?nda yatan temel boyutlar? belirlemek amac?yla kapsaml? bir **faktör analizi** çal??mas? yürütülmü?tür. Bu analiz, liderlik özelliklerinin teorik olarak beklenen alt yap?larla uyumlu olup olmad???n? test etmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, yöneticilik ba?lam?nda önemli olan 'Geli?im', 'Kendine Güven' ve 'Vicdan' gibi temel liderlik faktörlerinin ayr??t???n? göstermektedir. Bu çok boyutlu yap?, yöneticilerin karma??k liderlik rollerini farkl? aç?lardan de?erlendirmeye olanak tan?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Ölçek, toplam 86 maddeden olu?maktad?r. Cevaplar 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullan?larak toplan?r (5= evet, her zaman; 1= hay?r, hiçbir zaman).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yöneticiler ve Yönetici Adaylar?.

Ya? Grubu: Yeti?kin Çal??anlar.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, örgütsel ortamlarda liderlik pozisyonlar?nda bulunan veya bu pozisyonlara haz?rlanan bireyler üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanmaktad?r. Kat?l?mc?lardan kendilerine en uygun olan derecelendirmeyi seçmeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alpha, Ölçek, Yönetim Psikolojisi, ??letme, Korelasyon, ?K Yönetimi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?lknur Özalp Türetgen

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: ilknuroz@istanbul.edu.tr

Yaz??ma Adresi: ?stanbul Üniversitesi, Psikoloji Bölümü (2004 y?l? itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek ilk olarak **2004** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ticari kullan?m veya tam madde setine eri?im için yazar?n onay?n?n al?nmas? gerekmektedir.

Kaynaklar

Türetgen, ?. Ö., Ünsal, P., & Telman, N. (2004). Yöneticiler için liderlik özelliklerini ölçen bir ölçek geli?tirme. *Psikoloji Çal??malar? Dergisi, 24,* 25-44.

Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: yoneticiler-icin-liderlik-ozelliklerini-olcen-bir-olcek-gelistirme-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Makalenin Dergipark ba?lant?s?: dergipark.ulakbim.gov.tr

Yöneticiler ?çin Liderlik Özellikleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in 86 maddelik tam seti, kaynak makalede yer almakla birlikte, bu akademik giri?te sa?lanmam??t?r. Tam madde setine eri?im için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM